

ЧАСТИНА ПЕРША

Розділ 1

Новий Орлеан.

Четвер, 20 лютого, 23:00

Вона повільно, сонькувато роздяглася. Оголившись, вибрала пеньюар – яскраво-червоний, аби не впадала в око кров. Востанне оглянувши спальню, Доріс Вітні пересвідчилася, що в цій притульній кімнаті, яка стала такою рідною за останні тридцять років, чисто й прибрано. Доріс висунула шухляду тумбочки й обережно вийняла пістолет – блискучий, чорний і страшенно холодний. Поклавши його біля телефонного апарата, вона набрала номер дочки, що проживала у Філадельфії. Доріс вслухалась у відлуння далеких дзвінків. І ось нарешті прозвучало тихе «алло».

– Трейсі... Люба моя, мені захотілося почути твій голос.

– Дуже мила несподіванка, мамо.

– Сподіваюсь, я тебе не розбудила.

– Та ні. Я читала. Зараз ляжу спати. Ми з Чарлзом хотіли були десь повечеряти, але погода підвела. Завір'юха. А як у вас?

«Пресвятий Боже, ми балакаємо про погоду, – подумала Доріс Вітні, – а я так багато хотіла б їй сказати. І не можу».

– Алло! Мамо! Ти ще на проводі?

Доріс Вітні задивилась у вікно.

– У нас іде дощ. «Мелодраматично й доречно. Як у фільмі Альфреда Гічкока», – спало їй на гадку.

– Що це в тебе гуркоче? – спитала Трейсі.

Гроловиця. Глибоко замислившись, Доріс пропустила її повз вуха. В Новому Орлеані розгулялася буря. Як ото сказав синоптик, будуть тривалі опади. Шістдесят шість градусів за Фаренгейтом¹. Надвечір дощ перейде в грозу. Берить зі собою парасольки, шановні слухачі.

Що ж, самій Доріс уже не знадобиться парасолька.

– Це грім, Трейсі. – Доріс силкувалася на бадьорість. – Скажи-но мені, що діється у Філадельфії.

– Я почувуюся принцесою в казці, мамо. Мені й не снилося, що можна бути такою щасливою. Завтра ввечері я познайомлюся з Чарлзовими батьками, – відповіла Трейсі й понизила голос, наче мала поділитися чимсь дуже важливим. – Це не абихто, а самі Стенгоупи, невіддільна частина Честнат-Гіллу², – зітхнула вона. – Трапилися мені метелики, завбільшки як динозаври³.

– Не хвилюйся, доню. Вони тебе вподобають.

– Чарлз каже, що це не має значення. Головне, що він мене вподобав. Я його боготворю. Не можу дочекатися, коли ти познайомишся з ним. Хлопець хоч куди, ось побачиш.

– У цьому я не сумніваюся, доню.

«Я так і не познайомлюся з Чарлзом. Ніколи не триматиму внученятко на колінах. О ні, не варто й згадувати про це», – подумала Доріс і спитала:

– Та чи знає Чарлз, яке щастя йому випало – зійтися з тобою?

¹ 19 градусів за Цельсієм. (Тут і далі – примітки перекладача.)

² Честнат-Гілл – північно-західна частина Філадельфії, де проживають переважно багатії.

³ Трейсі має на увазі описаний у науково-фантастичному оповіданні Рея Бредбері «Гуркіт грому» (1952 р.) ефект метелика: під час подорожі машиною часу в мезозойську еру герой твору, злякавшись тиранозавра, випадково роздушив метелика. Внаслідок цього випадку хід історії значно змінився. Повернувшись у сучасність, герой бачить, що змінилась орфографія мови, а президент не ліберал, а диктатор. Є ще одна паралель між першим розділом цієї книжки й згаданим оповіданням. Воно закінчується тим, що один із героїв бере рушницю й знімає її зі запобіжника. Останні слова твору: «І вдарив грім».

– Весь час йому це товкмачу, – засміялася Трейсі. – Та годі про мене. Розкажи, що там у тебе. Як почуваєшся?

– «У тебе залізне здоров'я, Доріс, – запевнив мене лікар Раш. – До ста доживеш». Ще одна іронія життя. «У тебе залізне здоров'я». Раш торочить одне й те саме, а я слухаю.

– Чи знайшовся вже тобі залицяльник? – піддразнила Трейсі маму.

П'ять років тому помер її батько. Відтоді Доріс і не гадала зійтися з кимось іншим, дарма що Трейсі заохочувала її до цього.

– Ще не знайшовся. – Доріс змінила тему. – Як твоя робота? Досі подобається тобі?

– Ще й як. Чарлз не буде проти, якщо я захочу працювати після нашого весілля.

– Чудово, дитинко. Здається мені, що він розсудливий і здатний розуміти тебе.

– Так і є. Сама пересвідчися.

Пролунав гучний гуркіт грому. Неначе сигнал акторам на сцені. Настала пора. Нема що сказати, крім слів останнього прощання.

– До побачення, люба доню. – Доріс силкувалася говорити рівно й спокійно.

– Побачимося на весіллі, мамо. Я подзвоню тобі, щойно ми з Чарлзом признаємо день.

– Гарзд.

Втім, ще не все сказано.

– Я дуже, дуже люблю тебе, Трейсі.

Доріс Вітні обережно поклатла трубку.

Вона взяла пістолет. Єдиний спосіб швидко впоратися. Доріс приставила дуло до скроні й натиснула на гашетку.

Розділ 2

Філадельфія.

П'ятниця, 21 лютого, 8:00

Трейсі Вітні вийшла з вестибюля багатоквартирного будинку, в якому мешкала. І ступила в сірий дощ зі снігом. Він безпристрасно падав як на гладенькі лімузини з шоферами в уніформі, що їхали по Маркет-стріт, так і на занедбані, забиті дошками будівлі, що тулились одна до одної в нетрях Північної Філадельфії. Дощ дочиста помив лімузини й дотла, до блиску промочив купи сміття, що височіли перед рядами занедбаних кам'яниць зі спільними стінами. Трейсі Вітні прямувала на роботу. Чимчикувала по Честнат-стріт на схід, до банку, й тільки завдяки швидкій ході втримувалася, щоб не заспівати на весь голос. На ній був яскраво-жовтий плащ, чоботи та жовтий капелюшок про негоду, який заледве вміщав масу блискучого каштанового волосся. У двадцятип'ятилітньої Трейсі було жваве розумне обличчя, повні чуттєві уста, іскристі очі, які, бувало, миттєво змінювали барву від мохово-зеленої до темно-нефритової, та струнка спортивна фігура. Її шкіра мінилася різними відтінками – від напівпрозора-білого до темно-рожевого, залежно від того, якою була Трейсі: сердитою, втомленою чи схвильованою. Якось її мати зауважила: «Правду кажучи, дитинко, іноді я тебе не впізнаю. У тобі зібралися всі барви вітру».

Стрічні перехожі зглядалися на Трейсі, усміхалися й заздрили на щастя, яким сяяло її обличчя. Раз у раз відповідаючи їм усмішкою, Трейсі подумала: «Звичайно, не годиться виглядати такою щасливою. А що тут вдієш? Я ж виходжу заміж за чоловіка, якого кохаю. І дитинку від нього народжу. Як тут мене судити?».

Підійшовши до банку «Філадельфія траст енд фіделіті банк», вона глянула на годинник. Восьма двадцять. Ще десять хвилин вхідні двері будуть замкнені перед персоналом. Тимчасом Кларенс Десмонд, старший віцепрезидент, завідувач між-

народного відділу, відімкнув їх, вимкнувши зовнішню сигналізацію. Трейсі подобалося спостерігати цей ранковий ритуал. Вона стояла під дощем, чекаючи миті, коли Десмонд увійде в банк і зачинить за собою ці двері.

У всьому світі банки забезпечено засекреченими системами захисту, й філадельфійський не став винятком. Процедура приготування до роботи завжди була незмінна, ось тільки сигнал безпеки щотижня оновлювали. Цього тижня сигналом слугували наполовину опущені жалюзі. Це вказувало працівникам, які чекали надворі, що триває огляд усіх приміщень, аби упевнитися, що ніде немає лиходіїв, які могли б захопити в заручники будь-кого з банківських службовців. Кларенс Десмонд перевіряв вбиральні, складське приміщення, підвал і сейфи. Тільки тоді, коли він пересвідчиться, що в банку нікого немає, крім нього самого, піднімуться жалюзі на знак того, що все гаразд.

Першим із працівників завжди впускали старшого бухгалтера. Він стояв біля пульта аварійної сигналізації й чекав, поки зайдуть усі службовці, а тоді замикав за ними двері.

Рівно о пів на дев'яту Трейсі Вітні разом із товаришами по роботі увійшла до вигадливо облаштованого вестибюля, зняла плащ та капелюшок, скинула чоботи й, собі на потаємну втіху, слухала нарікання на негоду.

– Клятий вітер вирвав мені з рук парасольку, – покаржила касирка.

– А я промокла до нитки.

– Я проминув двох качок, що плавали по Маркет-стріт, – пожартував головний касир.

– Синоптик сказав, що ще цілий тиждень буде сльота. Ех, на Флориду б мені.

– Ми щойно закрили стомільйонний синдікований кредит¹ для Туреччини... – оголосила Дебора, головна бухгалтерка.

– Сьогодні вранці на засіданні ради правління вирішили надати пільгову позику для Перу. Початковий внесок стано-

¹ Кредит, який група банків видає одному позичальникові.

вить понад п'ять мільйонів доларів... – конфіденційно повідомила Мей Трентон, секретарка віцепрезидента банку.

– Здається, ми маємо дати мексиканцям рятувальний пакет на п'ятдесят мільйонів, – докинув Джон Крейтон, завзятий расист. – Вони ж навіть на цент не заслуговують, оті вонючі поденники.

– Цікава річ, – задумливо сказала Трейсі. – Країни, ворожі до Америки за те, що вона понад усе ставить гроші, завжди першими благають нас дати їм позику.

Саме на цю тему вона мала першу суперечку з Чарлзом.

Трейсі познайомилася з Чарлзом Стенгоупом Третім на фінансовому симпозиумі, куди його запросили як гостьового доповідача. Він керував інвестиційною установою, яку заснував ще його прадід, і вона провадила чимало справ із банком «Філадельфія траст енд фіделіті банк». Вислухавши доповідь Чарлза, Трейсі виступила проти його аналізу здатності країн третього світу повернути приголомшливі суми грошей, позичені в комерційних банків усієї планети та в західних урядів. Спершу Чарлза потішили, а тоді й заінтригували пристрасні аргументи вродливої дівчини. Ця дискусія тривала й під час вечері в старому ресторані Бокбіндера¹.

На самому початку Трейсі була не в захваті від Чарлза Стенгоупа Третього, хоча й знала, що цього тридцятип'ятилітнього парубка, члена заможної, успішної, однієї з найстаріших родин у Філадельфії, вважають вельми завидною партією. П'ять футів десять дюймів зросту, рідкувате волосся пісочної барви, карі очі та поважні, педантичні манери... Трейсі вирішила була, що перед нею один із багатіїв-зануд.

Ніби прочитавши її думки, Чарлз перехилився через стіл і признався:

– Мій батько вважає, що в лікарні йому вручили не ту дитину.

¹ 1893 року єврей нідерландського походження Самуель Бокбіндер відкрив цей заклад як устричний салун. Згодом той розширився до ресторану (англ. – *Old Original Bookbinder's*), відомого делікатесними омарами та супом з акулячих плавників, названого іменем власника. Діяв до 2009 року.

– Тобто?

– Тобто він має мене за підкидька. Так сталося, що я вважаю гроші далеко не найважливішим у житті. Але ви, будь ласка, не проговоріться моєму батькові, що я таке сказав.

У цих словах звучала така чарівлива непретензійність, що Трейсі пройнялася теплою симпатією до Чарлза.

«Цікаво, як воно було б – вийти заміж за когось такого з високих кіл, – спало їй на гадку. – Мій батько затратив більшу частину життя, щоб започаткувати діло, яке Стенгоупи вважали б дріб'язковим. Еге ж, Стенгоупи й Вітні ніколи не змішаються. Олія і вода. Оті перші – це олія. Тьху, про що це я говорю, як ідіотка? Поговорила б краще про саму себе. Чоловік запросив тебе на вечерю, а ти вже міркуєш, чи не вискочити б за нього заміж. Таж, скоріше за все, ти з ним уже ніколи не побачишся».

– Сподіваюся, завтра ви будете вільні й зможете повечеряти зі мною, – сказав на прощання Чарлз.

Філадельфія була справдешнім рогом достатку, звідки сипалось усе те, що варто побачити й робити. Суботніми вечорами Трейсі й Чарлз ходили на балет або на концерт Філадельфійського оркестру під керівництвом Рікардо Муті¹, а в будні пізнавали ринок «Нью Маркет» і неповторну низку крамниць у кварталі Сосаєті-Гілл. За столиком на тротуарі, у ресторані «Біфштекси Джено»², вони перекушували біфштексами зі сиром і вечеряли в «Кафе руаяль» – одному з найдорожчих філадельфійських ресторанів. Ця пара купувала всяку всячину на площі Гед-гаус-сквер і блукала Філадельфійським музеєм мистецтв та Музеєм Родена.

Якось Трейсі зупинилася перед Роденовою статуєю «Мислитель». Глянула на Чарлза й усміхнулася.

¹ Філадельфійський оркестр вважають одним із п'яти найзначніших у США. З другої половини 1970-х до 1992 року ним керував італійський диригент Рікардо Муті (нар. 1941).

² Ресторан «Біфштекси Джено» (англ. – *Geno's Steaks*) відомий передусім расистським ставленням його власників – американців італійського походження – до відвідувачів, які погано говорять англійською, особливо іспаномовних іммігрантів.

– Це ж ти!

Чарлз був байдужий до фізичних вправ, натомість Трейсі вони подобалися, тож щонеділі вранці вона бігала підтюпцем уздовж вулиці Вест-Рівер-драйв або на набережній річки Скул-кілл. Щосуботи пополудні Трейсі вправлялась у китайському однокорстві тайцзицюань¹ і після годинного тренування хоча й виснажена, зате підбадьорена, зустрічалася з Чарлзом у його помешканні. Він, сам гурман, любив куховарити й охоче готував для Трейсі й себе самого екзотичні страви, як-от марокканська душенина з голуб'ятини, цибулі та мигдалю – бістила, північно-китайські пельмені гуобулі та північноафриканська запіканка з яєць, курятини й лимонів – тажін-де-пуле-о-сітрон.

З усіх людей, яких за все своє життя знала Трейсі, Чарлз був найбільш пунктуальний. Одного разу Трейсі на п'ятнадцять хвилин запізнилася на вечерю, й він так досадував, що зіпсував увесь вечір. Після цього випадку вона зареклася не запізнюватися на умовлені зустрічі з Чарлзом.

Попри брак сексуального досвіду, Трейсі мала враження, що Чарлз кохається з нею так само, як і живе: акуратно й дуже пристойно. Якось вона вирішила повестися в ліжку сміливіше й оригінальніше, ніж зазвичай, отож так шокувала Чарлза, що потайки запідозрила була в собі нездорові збоченства.

Вагітність настала геть несподівано, й Трейсі почувалася ні в сих ні в тих. За весь час знайомства Чарлз ні разу не обмовився про одруження, й вона не хотіла, щоб він оженився з примусу, тільки задля дитини. Годі було наважитися на аборт, але інший вибір був не менш болісний. Чи вдасться матері-одиначці належно виховати дитину-безбаченка? Чи обернеться це добром – пустити таку дитину на світ?

Трейсі вирішила повідомити цю новину Чарлзові в себе вдома, після вечері. Отож заходилася готувати для нього касуле й, нервуючи, спалила цю французьку страву. Поставивши перед ним пригоріле м'ясо й боби, в цю мить вона геть

¹ Тайцзицюань (кит. 太極, *tàijíquán*) – буквально «Велика Межа кулака», або «кулак Великої Межі», китайське бойове мистецтво, один із видів ушу.